

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

นักวิชาการตรวจสอบเงินแผ่นดินปฏิบัติการ

(ดำเนินงาน)

ปี 69

สำนักงานการตรวจสอบเงินแผ่นดิน

แนวข้อสอบมากกว่า 300 ข้อ

ความรู้ความสามารถทั่วไปและความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

วิชาความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (คะแนนเต็ม 200 คะแนน)

- 1) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561
- 2) พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561
- 3) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 4) ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง ข้อกำหนดทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- 5) นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570)
- 6) เศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค (Micro - Macro Economic)
- 7) การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง (Economic Analysis)
- 8) การวิเคราะห์โครงการ (Project Appraisal or Feasibility Study)
- 9) การประเมินมูลค่าโครงการ (Project Evaluation)
- 10) หลักสถิติเบื้องต้น (Principles of Statistics)
- 11) หลักความคุ้มค่า (Value for money - VFM)

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร. 081-496-9907

LINE: @thebestcenter

320.-

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ

**นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ
(ดำเนินงาน)**

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ราคา 320-.

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบสำหรับตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ (ดำเนินงาน) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบัน ได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขอน้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ
สถาบัน The Best Center
www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	1
➤ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561	25
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561	55
➤ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.2561	57
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.2561	74
➤ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561	77
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561	91
➤ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562	95
✦ แนวข้อสอบระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2567	106
➤ หลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ.2562	112
➤ ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง ข้อกำหนดทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	116
➤ ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง ข้อกำหนดทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562	122
➤ ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ.2566 - 2570)	125
➤ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค (Micro - Macro Economic)	135
✦ แนวข้อสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค (Micro - Macro Economic)	184
➤ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง (Economic Analysis)	208
✦ แนวข้อสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง (Economic Analysis)	253
➤ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงการ (Project Appraisal or Feasibility Study)	264
➤ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ (Project Evaluation)	272
✦ แนวข้อสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงการ (Project Appraisal or Feasibility Study) และการประเมินผลโครงการ (Project Evaluation)	295
➤ ความรู้เกี่ยวกับหลักสถิติเบื้องต้น (Principles of Statistics)	300
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับหลักสถิติเบื้องต้น (Principles of Statistics)	365
➤ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักความคุ้มค่า (Value for money : VFM)	371
✦ แนวข้อสอบความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักความคุ้มค่า (Value for money : VFM)	382

ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ประวัติการตรวจเงินแผ่นดินไทย

ปฐมบท

การตรวจเงินแผ่นดินของไทยเริ่มต้นขึ้นเป็นครั้งแรกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา "พระราชบัญญัติสำหรับกรมพระคลังมหาสมบัติแล้วด้วยกรมต่าง ๆ

ซึ่งจะเบิกเงินส่งเงิน จุลศักราช 1237" ขึ้นในวันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2418 อันถือเป็นต้นกำเนิดของการตรวจเงินแผ่นดินในประเทศไทย ดังปรากฏในหมวดมาตราที่ 8 ว่าด้วยออฟฟิศหลวงในพระบรมหาราชวังที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า "ออดิตออฟฟิศ" โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาเทวะวงศ์วโรปการ เป็นเจ้าพนักงานผู้ตรวจใหญ่หรือออดิเตอร์เจนเนอรัล (Auditor General) คนแรก

ต่อมาในปี พ.ศ. 2420 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมทบออดิตออฟฟิศ เข้ากับกรมราชเลขาณูการ โดยยังคงเรียกว่า "ออฟฟิศหลวง" จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2423 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิกออดิตออฟฟิศ

การตรวจเงินแผ่นดินได้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2433 เมื่อมีการตรา "พระราชบัญญัติธรรมนูญ นำที่ราชการกระทรวงพระคลัง มหาสมบัติ ร.ศ. 109" ซึ่งมีการบัญญัติให้ตั้งกรมตรวจขึ้นในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ และพระราชบัญญัติกรมตรวจ 16 มาตรา ร.ศ. 109 ซึ่งบัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติพระคลังมหาสมบัติ หมวดมาตราที่ 8 ว่าด้วยออฟฟิศหลวงในพระบรมมหาราชวังที่ภาษาอังกฤษเรียกว่าออดิตออฟฟิศ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาพิพิธโกศัยสุวรรย์เป็นอธิบดีกรมตรวจคนแรก ต่อมาในปี พ.ศ. 2441 ได้มีการรวมกรมตรวจเข้ากับกรมสารบาญชี และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ มิสเตอร์ ชิริเวตคาแนค รับราชการในตำแหน่งอธิบดีพิเศษ กรมตรวจแลสารบาญชี กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ซึ่งต่อมาได้ถูกเรียกรวมเป็นอธิบดีกรมตรวจแลสารบาญชี

การตรวจเงินแผ่นดินในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกาศตั้งกรมตรวจเงินแผ่นดินขึ้นในสังกัดกระทรวงพระคลังมหาสมบัติอีกกรมหนึ่ง เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2458 เนื่องจากทรงเห็นว่า การเก็บเงินผลประโยชน์รายได้เงินแผ่นดิน และเงินที่เบิกจ่ายใช้ในราชการแผ่นดิน มีจำนวนเงินทั้งรายได้และรายจ่ายมากขึ้น สมควรที่จะเพิ่มการตรวจตราการรับจ่ายและรักษาเงินให้รัดกุมยิ่งขึ้น โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายเอมิลิโอ ฟลอริโอ (Mr. Emilio Florio) หรือนายอี. ฟลอริโอ เป็นอธิบดีกรมตรวจเงินแผ่นดินคนแรก

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)

การตรวจเงินแผ่นดินในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

การตรวจเงินแผ่นดินไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการเปลี่ยนแปลงโดยแบ่งช่วงเวลาเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2469-2475) ซึ่งอยู่ในระบอบการปกครองสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และระยะที่ 2 หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 จนสิ้นรัชกาล

การตรวจเงินแผ่นดินระหว่างปี พ.ศ. 2469-2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการควบคุมเงินแผ่นดินจากเดิมที่เป็นการรวมหน่วยงานในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ 3 หน่วยงานไว้ในกรมบัญชีกลาง

โดยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สมทบกรมตรวจเงินแผ่นดินเข้ากับกรมบัญชีกลางเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2469 โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พระยาโกมารกุลมนตรี เป็นอธิบดีกรมบัญชีกลางและกำกับควบคุมกรมตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งถูกแบ่งออกเป็น 3 แผนก และ 1 ส่วน ได้แก่ แผนกพลเรือน แผนกรัฐพาณิชย์ แผนกราชการทหาร และส่วนภูมิภาค

ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 คณะกรรมการราษฎร ซึ่งเป็นคณะบุคคลที่มีอำนาจสูงสุดในการบริหารประเทศในช่วงระยะเวลาดังกล่าว เห็นว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่สังกัดอยู่ในกรมบัญชีกลาง กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ การตรวจตราตลอดจนการแสดงความเห็นสำหรับผลการตรวจสอบย่อมไม่เป็นไปโดยอิสระ สมควรโอนกรมตรวจเงินแผ่นดินมาขึ้นตรงต่อคณะกรรมการราษฎร พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกาศโอนกรมตรวจเงินแผ่นดินไปขึ้นต่อคณะกรรมการราษฎร ในวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2475 โดยมีหลวงดำรงวิสิทรานูวรรตเป็นผู้ทำการแทนอธิบดีกรมตรวจเงินแผ่นดิน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2476 รัฐสภาได้ตราพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2576 นับเป็นกฎหมายตรวจเงินแผ่นดินฉบับแรกภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งหลวงดำรงวิสิทรานูวรรต เป็นประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินคนแรก พร้อมทั้งมีประกาศแจ้งความตั้งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 18 คน มีการปฏิบัติงานในรูปแบบองค์คณะ มีอำนาจหน้าที่จำกัดเพียงการวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องต่าง ๆ ตามที่ปรากฏไว้ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2476

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้วางโครงสร้างการบริหารภายใน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2485 โดยเน้นไปที่การตรวจสอบบัญชีและใบสำคัญของหน่วยรับตรวจที่อยู่ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยได้มีการเปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีใน ปี พ.ศ. 2495

ระหว่างปี พ.ศ. 2495-2500 สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้เริ่มมีบทบาทในงานตรวจสอบมากขึ้นโดยมีการพัฒนาไปสู่การตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดจ้างและจัดซื้อ การตรวจสอบการร้องเรียนกล่าวโทษ และมีการขยายสำนักงานในส่วนภูมิภาคจาก 5 ภาค เป็น 9 ภาค และได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดระหว่างประเทศ (International Organization of Supreme Audit Institutions) หรือ INTOSAI ในปี พ.ศ. 2499 เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างสถาบันการตรวจเงินแผ่นดินในระดับนานาชาติ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้มีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 จัดระเบียบราชการแผ่นดิน ข้อ 33 โดยให้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และในปี พ.ศ. 2519 ได้มีการเสนอร่างกฎหมายการตรวจเงินแผ่นดินฉบับใหม่ ภายใต้อำนาจพระราชบัญญัติจัดตั้งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินของรัฐบาลพุทธศักราช ซึ่งภายหลังได้ตราออกเป็นพระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2522

การตรวจเงินแผ่นดินภายใต้พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2522

การตรวจเงินแผ่นดินภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2522 ได้มีการปรับปรุงระบบการตรวจเงินแผ่นดินจากรูปแบบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นรูปแบบที่มีผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบงานของสำนักงานเพียงผู้เดียว โดยเพิ่มบทบาทการตรวจสอบให้อำนาจหน้าที่ตรวจสอบประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) และความประหยัด (Economy) ของการใช้จ่ายเงินแผ่นดินรวมทั้งตรวจสอบการจัดเก็บภาษีอากร นับเป็นการพัฒนาบทบาทองค์กรตรวจเงินแผ่นดินไทยให้สอดคล้องกับปฏิญญาสากลว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน (Lima Declaration of Guidelines on Auditing Precepts 1977) ซึ่งเป็นข้อตกลงสากลขององค์กรตรวจเงินแผ่นดินทั่วโลกที่เห็นพ้องต้องกันว่าการทำงานตรวจเงินแผ่นดิน ควรมีความเป็นอิสระ (Independence) เป็นพื้นฐาน โดยจำแนกการตรวจสอบเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ การตรวจสอบด้านการเงิน (Financial Audit) การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Audit) และการตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit) โดยมีจุดเน้นที่แตกต่างไปในแต่ละลักษณะงาน พร้อมทั้งได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อหน่วยงานจาก “สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” เป็น “สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน”

การตรวจเงินแผ่นดินภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 การตรวจเงินแผ่นดินไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญขึ้นอีกครั้ง ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งมีการบัญญัติเนื้อหาเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินไว้ในมาตรา 312 และมาตรา 333 ให้การตรวจเงินแผ่นดินกระทำโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นอิสระและเป็นกลาง โดยให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาในเรื่องวินัยทางงบประมาณและการคลัง การกำหนดโทษปรับทางปกครอง การพิจารณาวินิจฉัยความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังในฐานะที่เป็นองค์กรสูงสุด และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ในการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐ เพื่อให้ระบบการควบคุมการตรวจสอบการเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีวินัย โดยให้มีคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลัง ซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแต่งตั้งขึ้น ตามมาตรา 20 ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้นแก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ฝ่าฝืนมาตรการดังกล่าว ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ระบบการตรวจเงินแผ่นดินของไทยมีการบัญญัติเกี่ยวกับวินัยทางงบประมาณและการคลังไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ยังกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเทียบเท่ากรม โดยมีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การปฏิบัติงาน และการดำเนินการอื่น โดยให้เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานต่อ สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี และมีการเปลี่ยนแปลงชื่อหน่วยงานจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็น “สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน”

การตรวจเงินแผ่นดินภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจ ตามมาตรา 240 และมาตรา 242 ตามลำดับ นอกจากนี้ มาตรา 62 ได้บัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพ และมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ กอปรกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 บัญญัติเรื่องวินัยการเงินการคลังอยู่ในหมวด 7 มาตรา 95 ถึงมาตรา 103 โดยบัญญัติให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และกำหนดให้ลงโทษทางปกครองแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

องค์กรการตรวจเงินแผ่นดินในปัจจุบัน ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วยกรรมการ จำนวน 7 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กำกับการตรวจเงินแผ่นดิน ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน และสั่งลงโทษทางปกครองกรณีมีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งหน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 หรือกฎหมายอื่น
2. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา โดยได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ โดยรับผิดชอบต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายและหลักเกณฑ์มาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมถึงตรวจผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ
3. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้อง และบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 5 กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันอันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่ เป้าหมายดังกล่าว และหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ใน ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 เห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย แผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ 2 ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนความมั่นคง และแผนระดับที่ 3 หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนดหรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีระหว่างประเทศ เช่น แผนของส่วนราชการและ หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ แผนบูรณาการ รวมถึงแผนปฏิบัติการทุกระดับ

โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 มาตรา 27 (1) กำหนดให้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และมาตรา 53 (1) กำหนดให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงจัดทำแผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ในการดำเนินการที่สำคัญให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และแผนระดับ 3 ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเป้าหมายการพัฒนายั่งยืน (SDGs) นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. 2566 - 2570) ประกอบกับการ พิจารณาบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป นำมาวิเคราะห์หาประเด็น SWOT ทั้ง 4 ด้าน คือ จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และภัยคุกคาม (Threats) และนำผล การวิเคราะห์มากำหนดแผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อนำนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. 2566 - 2570) ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไปสู่การปฏิบัติ ที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม และใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึงเป็น กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน การติดตามและประเมินผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติ

วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 โดยแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์

องค์กรหลักของแผ่นดินที่ให้ความเชื่อมั่นต่อสาธารณะในการเสริมสร้างวินัยการเงินการคลังของรัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

ตรวจสอบและส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐ ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อสาธารณะ

โดยมีภารกิจหลัก ดังนี้

1. สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับการตรวจเงินแผ่นดิน
2. เสริมสร้างให้หน่วยงานของรัฐมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญ และมีการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด
3. ผลักดันให้ทุกภาคส่วนตระหนักและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาเงินแผ่นดินและทรัพย์สินของรัฐให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ
4. ยกระดับองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีความเป็นมืออาชีพ โดยมุ่งเน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล

ค่านิยม

สัตย์ซื่อ มีอาชีพ อิสระและเป็นกลาง

วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐมีการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐทั้งรายได้และรายจ่าย ก่อให้เกิดเสถียรภาพและความมั่นคงของเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ
2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

เป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

1. หน่วยงานของรัฐมีการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด
2. ทุกภาคส่วนมีความเชื่อมั่นต่อการตรวจเงินแผ่นดินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
3. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรที่ใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล มาสนับสนุนการตรวจเงินแผ่นดิน

แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย 4 เรื่อง ดังนี้

แผนปฏิบัติราชการ เรื่องที่ 1 พัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้การตรวจเงินแผ่นดิน

แผนปฏิบัติราชการ เรื่องที่ 2 เสริมสร้างให้หน่วยงานของรัฐมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญ และมีการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

แผนปฏิบัติราชการ เรื่องที่ 3 เสริมสร้างความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาเงินแผ่นดิน และทรัพย์สินของรัฐ

แผนปฏิบัติราชการ เรื่องที่ 4 พัฒนาสู่องค์กรตรวจเงินแผ่นดินดิจิทัลที่มีขีดสมรรถนะสูง

นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. 2566 - 2570)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 240 (1) และ (3) บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และกำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน โดยการกำหนดนโยบายนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 มาตรา 28 บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินประจำปีและนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินระยะยาว ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ 3 ประการ คือ (1) ทิศทางและเป้าหมายในการตรวจเงินแผ่นดิน (2) ผลสัมฤทธิ์ในการตรวจเงินแผ่นดิน และ (3) การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว และให้นำนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีทราบ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย ประกอบกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 80 บัญญัติหลักการสำคัญเรื่องการตรวจเงินแผ่นดินไว้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เที่ยงธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

ในช่วงระยะเวลาการปฏิบัติงานตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. 2561 - 2565) ได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินการตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินระดับหนึ่ง ประกอบกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินจะสิ้นสุดการใช้บังคับในวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2565 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงได้มอบหมายให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว พบว่า การปฏิบัติงานตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์บางประการ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการตรวจเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างล่าช้า การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพไม่เป็นไปตามเป้าหมาย คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงได้นำผลการประเมินดังกล่าวมาเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์ในการจัดทำนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. 2566 - 2570)

การจัดทำนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. 2566 - 2570) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพการตรวจเงินแผ่นดินภายใต้สถานการณ์ประเด็นอุบัติใหม่ (Emerging Issues) และการพัฒนาผลผลิตของงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับงานตรวจสอบ (Non - Audit Product) อาทิ รายงานการศึกษาวิจัยด้านการตรวจเงินแผ่นดิน รายงานการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดินซึ่งจะทำให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีประสิทธิภาพและความยั่งยืนทางการคลัง และมีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะด้านการขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความ

รวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กล่าวคือ

ประการแรก การตรวจเงินแผ่นดินเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐมีการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐทั้งรายได้และรายจ่าย ก่อให้เกิดเสถียรภาพและความมั่นคงของเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ รวมถึงเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ประการที่สอง การตรวจเงินแผ่นดินเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินระยะยาว โดยมีระยะเวลา 5 ปี เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณพ.ศ. 2566 - 2570 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. นโยบายการตรวจเงินแผ่นดินในภาพรวม

1.1 การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เที่ยงธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ โดยต้องคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาลและปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม

1.2 การตรวจเงินแผ่นดินต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐ แผนนโยบายแห่งรัฐและยุทธศาสตร์ชาติ ความคุ้มค่า ความสงบเรียบร้อย ความไว้วางใจของสาธารณชน ความสุจริตในการดำเนินงาน รวมทั้งเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐด้วย

1.3 การตรวจเงินแผ่นดินต้องมีความเป็นอิสระและเป็นกลาง และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

1.4 การตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และต้องไม่เลือกปฏิบัติต่อหน่วยรับตรวจ

1.5 การตรวจเงินแผ่นดินต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการจัดหารายได้ การใช้จ่ายการบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ของหน่วยรับตรวจ รวมถึงการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ

1.6 การพิจารณาวินิจฉัยลงโทษทางปกครองกรณีที่มีการกระทำผิดกฎหมายด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ต้องมีความโปร่งใส เป็นกลางและเป็นธรรม เพื่อให้มีการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว

1.7 การให้คำปรึกษา แนะนำหรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน รวมทั้งการตอบข้อสอบถามของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายอื่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ

2. ทิศทางและเป้าหมายในการตรวจเงินแผ่นดิน

2.1 การตรวจสอบการบริหารการคลังและงบประมาณแผ่นดิน การรักษาวินัยทางการคลังด้านรายได้ รายจ่าย และการบริหารหนี้สาธารณะ ทั้งที่เป็นเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้สอดคล้องกับนโยบาย การตรวจเงินแผ่นดิน หลักเกณฑ์มาตรฐาน และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 การตรวจสอบการจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลังและการก่อหนี้ ต้องตอบสนอง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ที่อาจส่งผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนและเสถียรภาพทางการคลังของรัฐ

2.3 การตรวจเงินแผ่นดินต้องตอบสนองต่อการบริหารจัดการงบประมาณ และการก่อหนี้ผูกพันในสถานการณ์ ประเด็นอุบัติใหม่ (Emerging Issues) หรือภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉินจำเป็น

2.4 การให้ความสำคัญกับการติดตามผลการตรวจสอบ โดยให้หน่วยรับตรวจนำผลการตรวจสอบและ ข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อป้องกันข้อบกพร่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.5 การตอบข้อสอบถามหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ

2.6 การให้ความสำคัญกับการสร้างผลผลิตของงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับงานตรวจสอบ (Non - Audit Product) สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับการตรวจเงินแผ่นดินในภาพรวม ทำให้การบริหารการเงินการ คลังของรัฐเป็นไปตามกฎหมาย เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพ

2.7 การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการเพื่อให้หน่วยรับตรวจ มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ที่ต้อง รักษาวินัยการเงินการคลัง และปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบ แผนการปฏิบัติราชการ

2.8 การให้ความร่วมมือกับกระทรวงการคลังเพื่อพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถสนับสนุนภารกิจเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

2.9 การบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรทั้งระบบ โดยบูรณาการความรู้ความสามารถในการตรวจเงิน แผ่นดินให้เป็นสหสาขาวิชา สอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินระดับสากล เพื่อให้บุคลากรมีศักยภาพ มีความเป็นมืออาชีพภายใต้ระบบคุณธรรม

2.10 การกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความเพียงพอในการดำรงชีพ เพื่อให้เกิดขวัญกำลังใจ และสามารถรักษาเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดิน

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)

2.11 การส่งเสริมและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการ และประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือหน่วยงานระหว่างประเทศ

2.12 การรายงานผลการตรวจเงินแผ่นดินและรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องโปร่งใสและเป็นอิสระ และจัดให้มีการนำเสนอข้อเท็จจริงผลการประเมินงานด้านต่าง ๆ ในข้อที่เป็นสาระสำคัญ รวมทั้งมีการนำข้อคิดเห็นของหน่วยรับตรวจที่มีต่อข้อตรวจพบมาพิจารณาประกอบการจัดทำรายงาน และต้องเผยแพร่รายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบได้โดยสะดวก

2.13 การสนับสนุนให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการตรวจเงินแผ่นดินมากขึ้น โดยมุ่งพัฒนาให้เป็นองค์กรชั้นนำในระดับสากล

3. ผลสัมฤทธิ์ในการตรวจเงินแผ่นดิน

3.1 การตรวจเงินแผ่นดินเป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพ ช่วยป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ

3.2 การบริหารการเงินการคลัง การจัดหารายได้ การใช้จ่ายและการก่อหนี้ของหน่วยรับตรวจ เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ คุ่มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ ช่วยป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ

3.3 การตรวจสอบเชิงบูรณาการ เน้นการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ สามารถให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน

3.4 การตรวจเงินแผ่นดินสามารถระงับหรือยับยั้งความเสียหายอย่างร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังและทรัพย์สินของรัฐ (Foresight and Prevention) อันเกิดจากการกระทำที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

3.5 การรายงานผลการตรวจเงินแผ่นดินมีความถูกต้อง โปร่งใส เป็นกลาง ตอบสนองต่อแนวนโยบายแห่งรัฐและยุทธศาสตร์ชาติ เป็นที่ยอมรับของหน่วยรับตรวจและสาธารณชน ด้วยการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยรับตรวจ คณะรัฐมนตรี รัฐสภาและสาธารณชน ส่งผลให้เกิดความตระหนักในการบริหารเงินแผ่นดินในภาพรวมของหน่วยรับตรวจและรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพและคุ่มค่า เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

3.6 หน่วยรับตรวจมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในหน้าที่ที่ต้องรักษาวินัยการเงินการคลังตามกฎหมายและระเบียบอย่างเคร่งครัด เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลและความคุ่มค่าในการบริหารเงินแผ่นดิน เพื่อให้เกิดเสถียรภาพอย่างยั่งยืนทางการคลัง

3.7 หน่วยรับตรวจบริหารงบประมาณและการก่อหนี้ผูกพันในสถานการณ์ประเด็นอุบัติใหม่ (Emerging Issues) หรือภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉินจำเป็น เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณะและเป็นไปตามนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

3.8 หน่วยรับตรวจสามารถนำผลการตรวจสอบ คำแนะนำ และข้อเสนอแนะไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อความมีเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ

3.9 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรมืออาชีพ ได้รับความเชื่อมั่นและการยอมรับทั้งในระดับประเทศและในระดับสากล

3.10 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ภายใต้การบริหารงานบุคคลในระบบพิทักษ์คุณธรรม รวมถึงมีค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมกับภาระความรับผิดชอบและเพียงพอต่อการดำรงชีพ

3.11 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรตรวจเงินแผ่นดินดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการตรวจเงินแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

4.1 การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญกับการกิจการตรวจเงินแผ่นดินของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่ต้องมีความเป็นอิสระและเป็นกลาง โดยการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินในทุกลักษณะงานตรวจสอบ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างถูกต้อง คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน ดังนี้

4.1.1 สนับสนุนการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของการบริหารการเงินการคลังและงบประมาณแผ่นดิน การรักษาวินัยทางการคลังด้านรายได้และรายจ่าย การบริหารหนี้สาธารณะ ทั้งที่เป็นเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่า

4.1.2 ส่งเสริมการตรวจเงินแผ่นดินโดยมุ่งเน้นการตรวจสอบเชิงบูรณาการด้านการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน การเงิน การปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน

4.1.3 สนับสนุนและให้ความสำคัญกับการตรวจสอบโครงการของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อฐานะการคลังของประเทศ หรือโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน หรือเรื่องที่สาธารณชนให้ความสนใจ

4.1.4 สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยทั้งภายในและภายนอกสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในด้านการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งความร่วมมือภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

4.1.5 สนับสนุนการให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลรายงานผลการตรวจสอบ หรือ การวิจัยที่เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อสร้างผลผลิตของงานที่ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับงานตรวจสอบ (Non - Audit Product) ทำให้เพิ่มคุณค่ากับการตรวจเงินแผ่นดินในภาพรวม และเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร การเงินการคลังของรัฐ

4.1.6 สนับสนุนและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่จะทำให้การตรวจเงินแผ่นดิน มีประสิทธิภาพและป้องกันความเสียหายได้ทันกาล (Timeliness) และการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้กับ การตรวจเงินแผ่นดิน

4.1.7 ปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจเงินแผ่นดิน อันเป็น ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัดที่จะทำให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่การตรวจเงินแผ่นดิน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.2 การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินส่งเสริมให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรตรวจสอบที่มี ประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนการตรวจสอบและการบริหารงาน ควบคู่ไปกับการพัฒนา ด้านการวิจัยและวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความร่วมมือระหว่างองค์กรภายในประเทศและต่างประเทศ และด้าน ความโปร่งใสและประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถรองรับกับการตรวจสอบที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต ดังนี้

4.2.1 ด้านการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน

(1) พัฒนาศักยภาพการตรวจสอบ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคนิค วิธีการ และเครื่องมือ การตรวจสอบ รวมทั้งนำเทคโนโลยีและสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการตรวจสอบ ทุกลักษณะงานตรวจสอบ

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนในการเตรียมความพร้อม เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทำ หน้าที่เป็นผู้ประเมินผล ติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ในการบริหารเงินแผ่นดินที่ตอบสนองต่อ การนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Auditing SDGs)

(3) ปรับปรุงและแก้ไขหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับของสากล

(4) พัฒนาแนวปฏิบัติหรือคู่มือการบูรณาการการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการ ดำเนินงานกับการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายและการตรวจสอบการเงิน รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ด้านการ ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานให้แก่ผู้ตรวจสอบในทุกลักษณะงาน เพื่อเพิ่มผลผลิตและ ประสิทธิภาพในงานตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน

(5) พัฒนาคู่มือและแนวทางการตรวจสอบให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานที่มีการเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินแก่หน่วยรับตรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(6) พัฒนาระบบบริหารงานตรวจสอบที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนการตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทันสมัย สามารถใช้งานง่าย เหมาะสมกับสถานการณ์การใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยรับตรวจ

(7) ส่งเสริมและผลักดันให้มีการแก้ไขปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและความผิดเกี่ยวกับวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้สอดคล้องกับหลักการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับของสากล

(8) ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ องค์กรอิสระและภาคเอกชน ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์และกระบวนการปฏิบัติงาน รวมถึงด้านบุคลากรและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

4.2.2 ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี

(1) พัฒนาระบบงานการตรวจเงินแผ่นดินอิเล็กทรอนิกส์ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจสอบ (Data Analytics) และระบบการตอบข้อสอบถามของหน่วยรับตรวจ โดยใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) และการตรวจสอบทางบัญชีนิติวิทยา (Forensic Accounting) มาช่วยในการปฏิบัติงานหน้า

(2) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการจัดการทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ระบบบริหารและพัฒนาศูนย์ข้อมูล ระบบบริหารงบประมาณและการเงิน ระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ และระบบการจัดการฐานข้อมูล (Database Management System - DBMS) ที่ใช้ในการตรวจสอบให้สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อเสริมสร้างความสามารถทางด้านการตรวจเงินแผ่นดิน และรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัลซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(3) สนับสนุนและส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี ดิจิทัล คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ซอฟต์แวร์ เครือข่ายการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดภาครัฐ ได้รับการรับรองมาตรฐาน คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Green IT) เทคโนโลยีดิจิทัลและการพัฒนาที่ยั่งยืน (Digital Technology and Sustainable Development)

4.2.3 ด้านการพัฒนาศูนย์ข้อมูล

(1) พัฒนางานและศักยภาพบุคลากร รวมถึงปรับปรุงโครงสร้างภายใน ระเบียบและคำสั่งเพื่อรองรับการจัดทำผลผลิตของงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับงานตรวจสอบ (Non - Audit Product) ในการสร้างความหลากหลายและมูลค่าเพิ่ม ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการตรวจเงินแผ่นดินในภาพรวม

(2) สนับสนุนและส่งเสริมระบบสมรรถนะ (Competency) และเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path) ในทุกระดับตำแหน่งและสายงาน

(3) พัฒนาระบบนิเวศทางการบริหารงานบุคคล (Human Resource Ecosystem) ที่คำนึงถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ขององค์กรภายใต้กรอบจรรยาบรรณการตรวจเงินแผ่นดิน

4.2.4 ด้านการพัฒนาการวิจัยและวิชาการ

(1) ส่งเสริมสถาบันพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นศูนย์การเรียนการสอนสรรพวิทยาการด้านการตรวจเงินแผ่นดินและการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐ เพื่อฝึกอบรมและพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพแก่เจ้าหน้าที่และบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและหน่วยรับตรวจ

(2) จัดให้มีหลักสูตรทั้งหลักสูตรพื้นฐานและหลักสูตรเฉพาะด้านที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบ เพื่อวางรากฐานการพัฒนาวิชาชีพด้านการตรวจเงินแผ่นดินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และหลักสูตรเกี่ยวกับการเสริมสร้างการบริหารการเงินการคลังของรัฐให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(3) พัฒนาการวิจัยได้ทันกับบริบทการตรวจเงินแผ่นดินสากลที่มีการเปลี่ยนแปลงไปเพื่อสนับสนุนการตรวจเงินแผ่นดิน สามารถนำนวัตกรรมหรือผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งศึกษาวิจัยความเป็นไปได้ให้ผู้สอบบัญชีภาครัฐเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชี หน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(4) ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการบัญชีภาครัฐให้มีความเหมาะสมกับขนาดของหน่วยงานของรัฐเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐในอนาคต

4.2.5 ด้านการพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ

(1) ส่งเสริมบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่คณะมนตรีขององค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุด (INTOSAI Governing Board) ประธานองค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดแห่งภูมิภาคเอเชีย (ASOSAI Chairman) และสมาชิกองค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดแห่งภูมิภาคอาเซียน (ASEANSAI) ให้เป็นที่ยอมรับในเวทีสากล

(2) สนับสนุนกิจกรรมการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการตรวจเงินแผ่นดินด้านวิจัยและวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น

(ก) ศึกษาวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ร่วมกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ (Cooperative Research) ในหัวข้อหรือประเด็นการศึกษาที่สนใจร่วมกัน เพื่อพัฒนาแนวคิด มุมมอง เทคนิควิธีการตรวจสอบสมัยใหม่

(ข) จัดสัมมนาวิชาการด้านการตรวจเงินแผ่นดินร่วมกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ (Joint Seminar) เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดินในระดับสากล

(ค) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ (Cooperative Workshop) เพื่อสร้างความร่วมมือที่ีระหว่างกันกับประเทศสมาชิกใน INTOSAI เป็นต้น

(ง) ตรวจสอบร่วมกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ (Cooperative Audit) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดินแต่ละลักษณะงานตรวจสอบ

(3) สนับสนุนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเจรจาสร้างความร่วมมือกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศหรือหน่วยงานระหว่างประเทศในฐานะพันธมิตรการพัฒนาตรวจสอบเงินแผ่นดิน (Public Audit Development Coalition) เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาที่ยั่งยืน

(4) สนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสามารถไปปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบรายงานการเงินขององค์กรระหว่างประเทศ

(5) สนับสนุนให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขับเคลื่อนปฏิญญากรุงเทพ พ.ศ. 2564 (Bangkok Declaration 2021) ซึ่งว่าด้วยการปรับตัวขององค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดแห่งภูมิภาคเอเชีย (ASOSAI) ในยุคปกติถัดไป (Next Normal) โดยผลักดันกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ตรวจเงินแผ่นดินที่สอดคล้องกับปฏิญญากรุงเทพ

4.2.6 ด้านการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) สนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงบประมาณและก่อหนี้ผูกพันในสถานการณ์ประเด็นอุบัติใหม่ หรือภัยพิบัติฉุกเฉินจำเป็นได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและเกิดความเชื่อมั่นต่อสาธารณะ (Public Trust)

(2) สนับสนุนบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาวินัยการเงินการคลัง การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินที่อยู่ในการกำกับดูแล รวมทั้งการให้คำแนะนำและตอบข้อสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่น

(3) จัดให้มีการประเมินผลการรักษาวินัยการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรักษาวินัยการเงินการคลังเพิ่มมากขึ้น อันจะทำให้การใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างโปร่งใส มีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น

(4) ศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการให้ผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบ เพื่อตรวจสอบรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงฐานข้อกฎหมายความเสี่ยงของการรักษาวินัยการเงินการคลัง และธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

4.2.7 ด้านความโปร่งใสและการประชาสัมพันธ์

(1) พัฒนารูปแบบการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่จะต้องรายงานต่อรัฐสภาให้ถูกต้องและเข้าใจง่าย

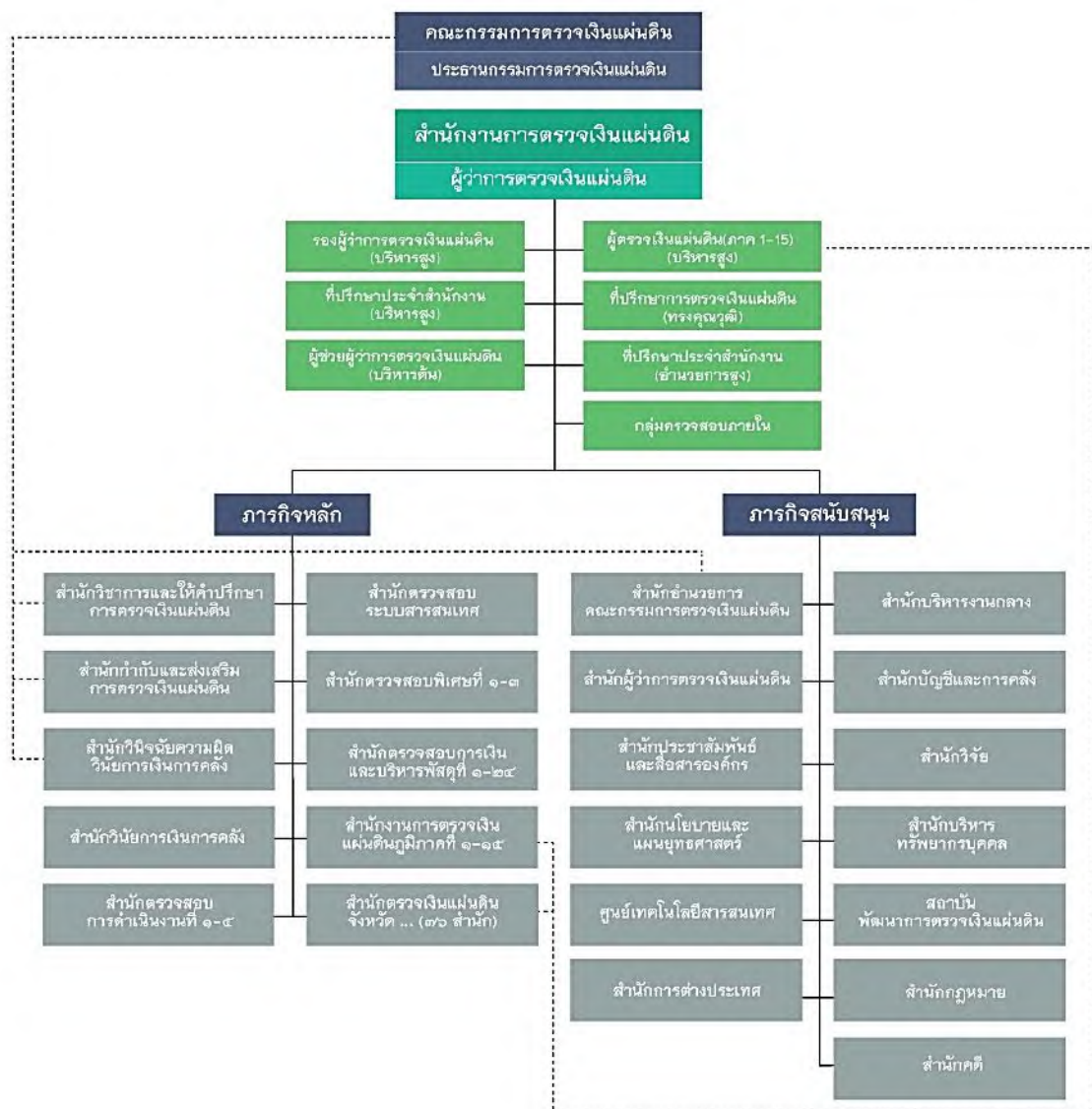
(2) สนับสนุนให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างงวด (Interim Report) ต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาในประเด็นข้อตรวจพบที่เป็นประโยชน์และมีความสำคัญเป็นพิเศษ

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ภาคประชาชนสามารถเข้าถึงรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งให้มีส่วนร่วมหรือแจ้งเบาะแสในการดูแลรักษาเงินแผ่นดิน และทรัพย์สินสาธารณะ

(4) สนับสนุนให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีระบบบริการข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเกิดความเชื่อมั่นของผู้ใช้ข้อมูล โดยมีการบริหารจัดการที่เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานการจัดการด้านข้อมูล

แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายใน พ.ศ. ๒๕๖๑

หน้าที่และอำนาจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๖๑

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

(๓) กำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตาม (๑) และ (๒) และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐในการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

(๕) ส่งลงโทษทางปกครองกรณีมีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น

ในการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานตาม (๒) ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยรับตรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

มาตรา ๓๒ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออก ระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การกำกับการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๒๗ (๓)

(๒) การจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยผู้ประเมินอิสระ

(๓) การจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงาน

(๔) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการดำเนินงานของผู้ว่าการหรือสำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การออกระเบียบตาม (๑) จะกำหนดให้ผู้ว่าการต้องจัดทำรายงานผลการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสรุปเป็นรายไตรมาสก็ได้

มาตรา ๖๐ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง และการเทียบตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่ง และค่าตอบแทนพิเศษหรือสิทธิประโยชน์อื่น ของเจ้าหน้าที่

(๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากราชการ วินัย การร้องทุกข์ และการอื่นที่จำเป็นในการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่

(๔) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน รวมตลอดทั้งอัตรา เงินเดือน เงินเพิ่ม และค่าตอบแทนพิเศษหรือสิทธิประโยชน์อื่นของลูกจ้างของสำนักงาน

(๕) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยการปฏิบัติงานของสำนักงาน รวมตลอดทั้งค่าจ้างหรือค่าตอบแทนอื่นของที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ

(๖) การบริหารจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน

(๗) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงาน

(๘) การกำหนดรูปแบบและการแต่งรูปแบบของกรรมการ ผู้ว่าการ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรอื่นของสำนักงาน

การดำเนินการตาม (๑) และ (๒) ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพและความคล่องตัว

การกำหนดตาม (๒) และ (๔) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพและภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของบุคลากรแต่ละสายงานและระดับด้วย

ในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความเที่ยงธรรม ขวัญและกำลังใจของบุคลากร

ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีหน้าที่ลงนามในระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการมีมติเห็นชอบแล้ว และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

การดำเนินการตามมาตรานี้ ต้องไม่มีผลเป็นการให้คณะกรรมการหรือกรรมการมีอำนาจในการบรรจุ แต่งตั้ง ย้าย เลื่อนตำแหน่ง หรือขึ้นเงินเดือนเจ้าหน้าที่ เว้นแต่เป็นกรณีของรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า คณะกรรมการจะกำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก่อนก็ได้

เมื่อมีกรณีที่จะต้องแต่งตั้งรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

มาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่และ บุคลากรอื่นของสำนักงาน ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม จะต้องได้รับโทษอย่างไร

มาตรา ๖๔ โทษทางปกครอง มีดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ดำเนินโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน

(๓) ปรับทางปกครอง

ในการลงโทษปรับทางปกครอง จะลงโทษปรับเป็นเงินเกินเงินเดือนสิบสองเดือนของผู้ถูกลงโทษมิได้

ในการพิจารณาโทษทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิดและความเสียหายที่เกิดจากการกระทำนั้น

มาตรา ๖๕ ในการพิจารณาวินิจฉัยเพื่อลงโทษทางปกครอง ให้คณะกรรมการใช้รายงานผลการตรวจสอบของผู้ว่าการเป็นหลัก แต่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงหลักฐานประกอบการพิจารณาด้วย

๒. หน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ
- (๒) ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (๑) และ (๒)
- (๔) กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตาม (๓) ในการตรวจเงินแผ่นดินสำหรับหน่วยรับตรวจตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๔ (๗) ให้ตรวจเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ว่ามีการใช้จ่ายไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

มาตรา ๕๔ นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๕๓ ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) กำหนดแผนการตรวจสอบประจำปีเพื่อให้สำนักงานถือปฏิบัติ และเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ
- (๒) ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่
- (๓) ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปีและแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่
- (๔) แจ้งผลการตรวจสอบและติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้เป็นไปตามผลการตรวจสอบ
- (๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ
- (๖) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการหรือในกิจการต่าง ๆ เพื่อช่วยการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๗) จัดจ้างและกำหนดค่าจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) มอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตาม (๒) (๓) และ (๔) และมาตรา ๗ วรรคสาม รวมถึงรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายการกำหนดแผนการตรวจสอบตาม (๑) ต้องสอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีข้อบกพร่องเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของ หน่วยรับตรวจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติ ราชการ ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งข้อบกพร่องพร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ผู้รับตรวจทราบเพื่อดำเนินการแก้ไข และควบคุมหรือกำกับมิให้เกิดข้อบกพร่องขึ้นอีก แต่ผู้ว่าการต้องรับฟังคำชี้แจงและเหตุผลหรือ ความจำเป็นของหน่วยรับตรวจประกอบด้วย

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจที่ไม่เกี่ยวกับกฎหมาย ว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการแจ้งให้ผู้รับตรวจพิจารณาดำเนินการเพื่อให้มีการชดเชย ค่าเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจหรือดำเนินการทางวินัย แล้วแต่กรณี และเมื่อผู้รับตรวจดำเนินการ เป็นประการใดแล้วให้แจ้งให้ผู้ว่าการทราบ

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบประกอบกับคำชี้แจงของหน่วยรับตรวจปรากฏว่ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการใดไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือ การปฏิบัติ ตามจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อราชการหรือประชาชน ให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าการที่จะ เสนอแนะต่อ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือ แบบแผนการ ปฏิบัติราชการให้เหมาะสมต่อไป ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการของหน่วยรับตรวจที่ บกพร่องให้เป็นอันพับไป เว้นแต่เป็นกรณีทุจริต

มาตรา ๘๖ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่า หน่วยรับตรวจจัดเก็บรายได้หรือ ผลตอบแทน ไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือสัญญา ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งข้อบกพร่องพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ไปยังหน่วยรับ ตรวจเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือสัญญา และให้หน่วยรับตรวจชี้แจงเหตุผล หรือแจ้งผลการ ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะภายในระยะเวลาที่ผู้ว่าการกำหนด

ในกรณีที่ผู้ว่าการไม่เห็นด้วยกับการชี้แจงเหตุผลของหน่วยรับตรวจ หรือเห็นว่าการดำเนินการ ไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะหรือไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้ว่าการแจ้งรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือ รัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับตรวจ หรือรัฐมนตรี ผู้รักษาการ ตามกฎหมาย เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในกรณีที่ผู้ว่าการมีหลักฐานอันน่าเชื่อว่าหน่วยรับตรวจมีข้อบกพร่องในการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือรายได้อื่นใด ผู้ว่าการมีอำนาจขอให้หน่วยรับตรวจเปิดเผยข้อมูลโดยรวมทั้งที่ได้มาจาก ผู้เสียภาษีอากร ผู้ชำระค่าธรรมเนียม หรือรายได้อื่นใด โดยต้องระบุหลักฐานให้หน่วยรับตรวจทราบ ตามสมควร และให้ถือว่ากรณีที่หน่วยรับตรวจเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้แก่ผู้ว่าการเป็นการกระทำที่ชอบ ด้วยกฎหมาย

อำนาจในการขอให้หน่วยรับตรวจเปิดเผยข้อมูลตามวรรคสาม ถ้าเป็นกรณีเกี่ยวกับภาษีอากร ประเมิน ผู้ว่าการจะมอบหมายให้รองผู้ว่าการกระทำการแทนก็ได้ แต่จะมอบให้เจ้าหน้าที่อื่นมิได้

ในการตรวจสอบการจัดเก็บภาษีอากรประเมินตามวรรคสามต้องไม่มีลักษณะเข้าไปใช้อำนาจ ประเมินแทนหน่วยรับตรวจ หรือเป็นการวินิจฉัยการประเมินของผู้มีอำนาจประเมิน

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่า หน่วยรับตรวจที่มีหน้าที่และอำนาจบริหาร จัดการ ดูแลรักษา และติดตามทรัพย์สินของแผ่นดิน ละเว้นหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ ในกฎหมาย ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยรับตรวจพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง โดยให้หน่วย รับตรวจชี้แจงเหตุผลหรือแจ้งผลการดำเนินการภายในระยะเวลาที่ผู้ว่าการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยรับตรวจไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้ว่าการแจ้งรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับตรวจ หรือรัฐมนตรี ผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป หรือในกรณีที่กฎหมาย กำหนดให้ผู้ว่าการมีอำนาจดำเนินการอย่างใดต่อไป ก็ให้ผู้ว่าการดำเนินการไปตามนั้น

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า มีการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่า โดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย หรือตรวจสอบพบว่าคณะรัฐมนตรีเป็นผู้กระทำการหรือ อนุมัติให้กระทำการหรือรู้ว่าการกระทำดังกล่าวแล้วแต่ไม่ได้สั่งยับยั้ง หรือพบว่ามิใช่เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับ ตรวจสอบจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่าการดำเนินการดังกล่าว ให้ผู้ว่าการ แจ้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ารายงานและเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการจัดส่งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนหรือสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๘๙ ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ ต้องตรวจสอบเมื่อการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เว้นแต่ผู้ว่าการจะเห็นว่ามีการปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดที่เห็นได้ชัดเจนว่าจะไม่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์หรือขาดประสิทธิภาพ จะแจ้งให้หน่วยรับตรวจทราบก่อนหรือในระหว่างดำเนินการก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ผู้ว่าการต้องแนะนำวิธีดำเนินการที่ถูกต้องให้หน่วยรับตรวจปฏิบัติด้วย และในกรณีที่หน่วยรับตรวจ เห็นว่าการดำเนินการที่ผู้ว่าการแนะนำนั้นไม่อาจหรือไม่สมควรดำเนินการโดยมีเหตุผลอันสมควร ให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าการ หน่วยรับตรวจ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจะร่วมกันหาหรือเพื่อหาข้อยุติ โดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้น เมื่อได้ข้อยุติประการใดแล้ว ให้หน่วยรับตรวจดำเนินการ ไปตามข้อยุตินั้น

มาตรา ๙๐ ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยรับตรวจ ให้ผู้ว่าการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและแสดงความเห็นว่าเป็นไปโดยประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้หรือไม่ และให้จัดทำข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยรับตรวจ ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยรับตรวจ

ในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงประเพณี วัฒนธรรม สังคม และความนิยมของท้องถิ่น รวมถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยให้รับฟังเหตุผลและความจำเป็นของ หน่วยรับตรวจประกอบด้วย

มาตรา ๙๑ ให้ผู้ว่าการตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ตามกฎหมาย ว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือ ตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง แล้วแจ้งผลการตรวจสอบไปยังหน่วยรับตรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๒๗ (๒)

มาตรา ๙๒ การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินราชการลับ หรือเงินที่มีลักษณะคล้ายกับ เงินราชการลับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องไม่กำหนดใน ลักษณะที่จะขัดต่อวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินราชการลับ

มาตรา ๙๓ ในการตรวจสอบ ให้ผู้ว่าการและเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายมีอำนาจ ตรวจสอบเงินและทรัพย์สินอื่น บัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานในการใช้จ่ายและหลักฐานอื่นที่อยู่ ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจและให้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ให้ผู้รับตรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ ถ้อยคำ หรือส่งมอบบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นบรรดาที่หน่วยรับตรวจจัดทำขึ้นหรือมีไว้ในครอบครอง เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

(๒) आयัดบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นที่มีอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ

(๓) ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยรับตรวจเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

(๔) มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด บัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่น หรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับหรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกี่ยวกับหน่วยรับตรวจเท่าที่จำเป็น

ในการมอบหมายเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง จะให้มีอำนาจทั้งหมดหรือบางส่วนให้ระบุให้ชัดแจ้งโดยคำนึงถึงสถานะของเจ้าหน้าที่ในแต่ละระดับ

มาตรา ๘๕ ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ หากข้อบกพร่องที่ตรวจพบไม่มีลักษณะเป็นการทุจริต และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือ หน่วยรับตรวจ ผู้ว่าการจะแจ้งให้ผู้รับตรวจทราบเพื่อกำกับดูแลมิให้เกิดข้อบกพร่องอีกก็ได้

ในกรณีที่ข้อบกพร่องที่ตรวจพบมีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ผู้ว่าการส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และให้นำความ ในมาตรา ๘๔ วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่ข้อบกพร่องที่ตรวจพบมีลักษณะก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจ หรือมีลักษณะเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการแจ้งให้ ผู้รับตรวจพิจารณาดำเนินการเพื่อให้มีการชดเชยค่าเสียหายต่อรัฐหรือหน่วยรับตรวจต่อไป หรือดำเนินการ ทางวินัยแล้วแต่กรณี และเมื่อผู้รับตรวจดำเนินการแล้วให้แจ้งให้ผู้ว่าการทราบ

ในกรณีที่ผู้รับตรวจไม่ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งตามวรรคสามภายในเวลาอันสมควร ผู้ว่าการจะแจ้งให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

มาตรา ๘๖ ผู้รับตรวจผู้ใดไม่ดำเนินการภายในเวลาที่ผู้ว่าการกำหนดตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๕ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้ว่าการจะเสนอต่อคณะกรรมการให้ลงโทษ ทางปกครอง แก่ผู้รับตรวจผู้นั้นก็ได้

ในการเสนอเพื่อให้ลงโทษตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าการสรุปข้อเท็จจริง และพฤติการณ์ที่เป็นเหตุอันควรลงโทษทางปกครอง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโทษที่สมควรลงด้วย

มาตรา ๘๗ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและเป็นกรณีที่ไมอาจดำเนินการ ตามมาตรา ๘๕ วรรคสาม หรือมาตรา ๘๖ ให้ผู้ว่าการเสนอต่อคณะกรรมการให้ลงโทษทางปกครองแก่ ผู้นั้น โดยให้นำความในมาตรา ๘๖ วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

๓. หน้าที่และอำนาจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๕๙ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุลักษณะและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กรรมการ และผู้ว่าการ

(๓) ดำเนินการเพื่อให้หน่วยรับตรวจมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและแบบแผนการปฏิบัติราชการ

(๔) จัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงาน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการตรวจสอบ

(๕) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

(๖) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและรายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ หรือข้อท้วงติง และพิจารณาเห็นชอบก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีทราบ

(๗) ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจตามข้อเสนอแนะของสำนักงาน

(๘) รวบรวมคำสั่งของผู้ว่าการและเจ้าหน้าที่ที่มีถึงหน่วยรับตรวจในส่วนที่เกี่ยวกับผลการตรวจสอบ เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาว่าหลักเกณฑ์ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานรวมถึงเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจและประชาชนทราบ

(๙) เผยแพร่ผลการตรวจสอบให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการหรือผู้ว่าการมอบหมาย

----- ✍

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๖ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

(๓) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๖ เรื่อง การสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕/ตอนที่ ๑๐ ก/หน้า ๑/๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

(๔) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๕/๒๕๕๘ เรื่อง การเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างในคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และการดำเนินการเพื่อสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๘ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

(๕) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(๖) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินด้วย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า

(๑) กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม

(๒) หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค

(๓) หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและตามกฎหมายอื่น

(๕) ทูตมนุษยชน

(๖) หน่วยงานอื่นของรัฐ

(๗) หน่วยงานที่รัฐมิได้จัดตั้งขึ้นแต่ได้รับเงินอุดหนุน หรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการดังกล่าว

(๘) หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ หรือที่มีกฎหมายกำหนดให้มีสิทธิร้องขอให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ

“หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“ผู้รับตรวจ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการหรือการบริหารของหน่วยรับตรวจ

“ตรวจเงินแผ่นดิน” หมายความว่า ตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ ซึ่งรวมถึงตรวจการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ หรือไม่ และตรวจว่า การใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมตลอดถึงการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจและแสดงความเห็นต่อผลของการตรวจสอบ และการตรวจสอบอื่นที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ตรวจสอบ” หมายความว่า ตรวจเงินแผ่นดิน

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือ ส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิตำเนาหรือที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการหรือผู้ว่าการมีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการหรือผู้ว่าการกำหนดโดยทำเป็นระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใดมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการหรือผู้ว่าการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการและผู้ว่าการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่ผู้ว่าการเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการโดยข้อเสนอแนะของผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการโดยข้อเสนอแนะของผู้ว่าการเห็นว่าดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือผู้ว่าการอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ ในการประชุมดังกล่าวให้ผู้ว่าการร่วมประชุมด้วย และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับวรรคสาม ในกรณีที่มิมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรืออาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้ผู้ว่าการแจ้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อทราบและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือของหน่วยงานอื่นนั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ว่าการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินแล้วมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ผู้ว่าการแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ และให้มีอำนาจดำเนินการได้ส่วนเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด การได้ส่วนเบื้องต้นดังกล่าวต้องไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในฐานะพนักงานได้ส่วนหรือเข้าตรวจสำนวนการได้ส่วนของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เมื่อผลการได้ส่วนเบื้องต้นปรากฏเป็นประการใด ให้ส่งสำนวนการได้ส่วนเบื้องต้นให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นว่าการดำเนินการของผู้ว่าการจะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะแจ้งให้ผู้ว่าการยุติการดำเนินการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการระงับหรือยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการเสนอผลการตรวจสอบการกระทำที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างร้ายแรง ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นพ้องด้วยกับผลการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน ในกรณีที่ประชุมร่วมมีมติเห็นพ้องกับผลการตรวจสอบดังกล่าวด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่ลงคะแนน ให้ประธานกรรมการ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง และประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติร่วมกันลงนามในหนังสือแจ้งสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบโดยไม่ชักช้า และให้เปิดเผยผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อประชาชนเพื่อทราบด้วย

ให้กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการการเลือกตั้ง และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกคน มีหน้าที่ต้องเข้าร่วมประชุมตามวรรคสอง ในกรณีที่กรรมการผู้ใดไม่มาประชุมโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือมาประชุมแล้วไม่ลงคะแนนเสียงหรืองดออกเสียง ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนวันประชุม หรือก่อนลงมติ แล้วแต่กรณี

ในการประชุมตามวรรคสอง ให้ผู้ว่าการมีสิทธิเข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นได้ด้วย แต่ไม่มีสิทธิลงคะแนน

การประชุมของที่ประชุมร่วมตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ที่ประชุมร่วมกำหนด

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๐ การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เทียบธรรม กล่าวหาญปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

การตรวจสอบต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงความคุ้มค่า ความสงบเรียบร้อย ความไว้วางใจของสาธารณชน การดำเนินงานโดยสุจริต ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยรับตรวจ และการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐด้วย

มาตรา ๑๑ ในการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และให้โอกาสเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจได้ชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตน

หมวด ๒

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมาย การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๑๓ นอกจากคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ แล้ว กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๑๔ กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด
- (๒) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

- (๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- (๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย
- (๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง หรือเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย
- (๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)

(๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

(๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

(๒๔) มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๕ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่งองค์กรนั้นแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งจากเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้คัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความเป็นกลางซื่อสัตย์สุจริต และมีความเข้าใจในภารกิจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการลงคะแนนครั้งนี้ ถ้ามีผู้เข้ารับการคัดเลือกเกินสองคน ให้นำเฉพาะคนที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิได้คะแนนสูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเกินสองคน ให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกซึ่งได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเพียงสองคน ในการลงคะแนนครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะคัดเลือกผู้เข้ารับการคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ในการคัดเลือกครั้งแรกมิได้

ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อกรรมการสรรหาตาม (๔) ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มิได้ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลาการคัดเลือกตามวรรคสามแล้วมิได้มีการเสนอชื่อ ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้กรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๖ วรคสี่ มาตรา ๑๗ วรคสอง และวรรคสาม และมาตรา ๑๘ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๖ ในการสรรหากรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาจากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วยแต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความหลากหลายของประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละด้านประกอบด้วย และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ในการสรรหา ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย

ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสาม หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่งในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหาให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

ภายในสามวันนับแต่วันปิดรับสมัคร ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อผู้เข้ารับการสรรหาให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ประกาศดังกล่าวให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติและประวัติการทำงานตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนดด้วย

มาตรา ๑๗ ผู้ได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหารายใด ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้

เมื่อมีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว หากเป็นกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วย ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบประชุมร่วมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี เพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ ในกรณีที่ผู้ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบยังได้ไม่ครบจำนวนที่ต้องสรรหา แต่เมื่อรวมกับกรรมการซึ่งยังดำรงตำแหน่งอยู่ ถ้ามี มีจำนวนถึงห้าคนก็ให้ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการได้ และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการสรรหาเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องสรรหาต่อไปโดยเร็ว

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๘ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการ โดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตาม มาตรา ๑๔ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๔ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออก หรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวแล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลา ก่อนที่ประธานวุฒิสภาจะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการ ในกรณีที่มิได้แสดงหลักฐานภายใน กำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิและให้ดำเนินการสรรหาใหม่

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด การเสนอเรื่องเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

การวินิจฉัย ให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผย

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับแก่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของกรรมการสรรหาด้วยโดยอนุโลม แต่กรรมการสรรหาที่ถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติหรือมี ลักษณะต้องห้ามจะอยู่ในที่ประชุมในขณะพิจารณาและวินิจฉัยมิได้

มาตรา ๒๐ ให้ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการสรรหาได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่น ตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด แต่สำหรับเบี้ยประชุมให้กำหนดให้ได้รับเป็นรายครั้งที่มาประชุมในอัตราไม่น้อยกว่ากึ่ง หนึ่งของประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ รัฐสภาได้รับในแต่ละเดือน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๑ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน

มาตรา ๒๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๓ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

(๔) พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามรัฐธรรมนูญ

เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการ ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย
ในกรณีที่มิมีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) หรือไม่ ให้เป็นหน้าที่และ
อำนาจของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการ
เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง
ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ แต่ถ้ามีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน ให้กระทำได้แต่เฉพาะการที่
จำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ในกรณีที่กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการใหม่ภายในหนึ่งร้อย
ยี่สิบวันก่อนวันที่กรรมการครบวาระ แต่ถ้ากรรมการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตาม
วาระ ให้ดำเนินการสรรหากรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

มาตรา ๒๓ เมื่อมีผู้ร้องขอโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา
๒๒ (๒) หรือ (๓) ให้เลขาธิการวุฒิสภาเสนอเรื่องต่อประธานกรรมการสรรหาภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการร้อง
ขอ และให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ในการวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมากและให้ใช้วิธีลงคะแนน
โดยเปิดเผย ในกรณีที่มิเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการสรรหาออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เพราะถูกกล่าวหาและศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับฟ้อง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้ประธานศาลฎีกา
และประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำ
หน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวให้ครบเจ็ดคน โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่ในฐานะกรรมการได้จนกว่า
กรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๒ วรรคห้า การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมา
ประชุมไม่น้อยกว่าห้าคน จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ให้จดแจ้งเหตุนั้นไว้ใน
รายงานการประชุม

การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยประธานในที่ประชุมและ
กรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมี
คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจ
ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม ให้กรรมการ
ที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการ
กำหนด